

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 596/2013-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. novembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť R., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. L. P., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 18 C 65/2011 z 11. októbra 2012, uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co 412/2011 z 28. júna 2012 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 Co 435/2012 z 20. marca 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2013 doručená sťažnosť R., Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom

Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 18 C 65/2011 z 11. októbra 2012, uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Co 412/2011 z 28. júna 2012 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 7 Co 435/2012 z 20. marca 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu 8. apríla 2003 sa žalobca (Š. R.) domáhal voči sťažovateľke zaplattenia náhrady škody v sume 137 800 Sk s príslušenstvom z titulu ušlého zisku. Táto strata mala žalobcovi vzniknúť tým, že sťažovateľka ako prenajímateľka nespĺnila svoje záväzky vyplývajúce jej zo zmluvy o nájme uzavretej 31. decembra 2000 so žalobcom ako nájomcom. V predmetnej nájomnej zmluve sa mala sťažovateľka zaviazat' prenechať žalobcovi do dočasného nájmu (od 1. januára 2001 do 31. decembra 2002) v zmluve definované nehnuteľnosti a hnutel'né veci (3 ks predajných stánkov – kioskov) v objekte „N.“, pričom v skutočnosti mala sťažovateľka na základe tejto nájomnej zmluvy žalobcovi 27. januára 2001 odovzdať namiesto troch v zmluve dohodnutých kioskov iba jeden, v dôsledku čoho žalobca nemohol tieto zvyšné kiosky dávať do podnájmu ďalším osobám, čím mu mala vzniknúť strata na zisku, ktorej náhrady sa žalobou domáhal.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 8 C 35/03 z 11. septembra 2008 žalobe žalobcu čiastočne vyhovel a sťažovateľku zaviazal zaplatiť mu 114,126 Sk s úrokom z omeškania vo výške 13 % počnúc od 1. februára 2003 do zaplattenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Z dôvodu odvolania sťažovateľky krajský súd rozsudkom sp. zn. 7 Co 266/08 z 25. marca 2009 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalobu žalobcu v celku zamietol, právne argumentujúc ustanovením § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný. Krajský súd „*V dôvodoch rozhodnutia uviedol právny záver o neplatnosti časti právneho úkonu s poukazom na ust. § 37 ods. 2 Obč. zákonníka, ktorý upravuje takzvanú počiatočnú nemožnosť právneho úkonu. Ďalej uviedol, že počiatočná právna nemožnosť dlžníka prichádza do úvahy tam, kde predmet plnenia je neuskutočnitel'ný v dôsledku určitej právnej alebo faktickej prekážky, ktorá existuje v dobe uskutočnenia právneho úkonu. Na základe neplatnej nájomnej zmluvy nemožno platne uzavrieť ani podnájomnú zmluvu a tak založiť podnájomný právny vzťah.*“. Krajský súd ďalej konštatoval, že v čase uzavretia nájomnej zmluvy medzi žalobcom

a sťažovateľkou bola táto neplatná v časti, v ktorej bol dojednaný nájom dvoch kioskov, ktorými v čase uzavretia predmetnej zmluvy sťažovateľka nedisponovala, pretože boli stále v užívaní predchádzajúceho nájomcu na základe predchádzajúcej nájomnej zmluvy, ktorý ich sťažovateľke nevrátil, pričom o tom, že žalobcom neboli od sťažovateľky prevzaté aj dva kiosky, mal svedčiť aj písomný záznam z 27. januára 2001 o prevzatí predmetu nájmu podpísaný tiež obidvoma zmluvnými stranami.

Na základe dovolania podaného žalobcom bol predmetný rozsudok krajského súdu zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 308/09 z 20. júla 2010 a vec bola vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie, a to z dôvodu, že krajský súd riešil v konaní *«... dovtedy nenastolenú otázku, a dospel k záveru o čiastočnej neplatnosti nájomnej zmluvy z dôvodu počiatočnej právnej nemožnosti dohodnutého plnenia. ... Tým, že odvolací súd svoje rozhodnutie... „nečakane“ založil na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, bolo žalobcovi odňaté právo domáhať sa preskúmania správnosti (novo zaujatého) právneho názoru na inštančne vyššom súde.»*, v dôsledku čoho bola podľa najvyššieho súdu v odvolacom konaní zistená existencia procesnej vady podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, pričom však najvyšší súd vecne nepreskúmal opodstatnenosť námietky žalobcu spočívajúcu v tvrdení, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil.

Po vrátení veci z najvyššieho súdu krajský súd uznesením sp. zn. 7 Co 233/2010 z 10. novembra 2010 zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 8 C 35/03 z 11. septembra 2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom konštatoval, že *„... bude povinnosťou okresného súdu sa zaoberať, či vzhľadom na skutkové okolnosti, za ktorých nedošlo zo strany prenajímateľa (odporcu) k odovzdaniu časti predmetu nájmu (2 ks kovodrevených kioskov typu E.), neznamená tzv. počiatočnú nemožnosť právneho úkonu podľa § 37 ods. 2 v spojení s ustanovením § 41 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k zisteným skutkovým okolnostiam je potrebné ďalej vyhodnotiť, či možno pričítať zavinenie odporcu na tom, či sa právnym, úkonom... zaviazal plniť nemožný predmet, ktorá skutočnosť môže mať (podľa navrhovateľa) za následok vznik záväzku na náhradu škody; alebo sa jedná o takú skutočnosť, ktorá takýto nárok nezakladá.“*

Následne okresný súd v danej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 18 C 65/2011 z 8. septembra 2011, ktorým žalobu žalobcu zamietol, dôvodiac bezdôvodnosťou žalobcom uplatneného nároku, pretože škoda mu nemohla vzniknúť na základe čiastočne neplatnej nájomnej zmluvy, „... tzv. *počiatočná nemožnosť právneho úkonu, ktorá spôsobuje, že právny úkon je absolútne neplatným*“, pričom podľa okresného súdu je „*právne bezvýznamné, to či subjekty právneho úkonu vedeli o počiatočnej nemožnosti*“. Na základe odvolania podaného žalobcom krajský súd uznesením sp. zn. 7 Co 412/2011 z 28. júna 2012 zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom krajský súd konštatoval, že v čase uzavretia spornej nájomnej zmluvy „... *mohol prenajímateľ (odporca) platne s ďalším nájomcom (navrhovateľom) dňa 31. 12. 2000 uzatvoriť nájomnú zmluvu na rovnaký predmet nájmu, ktorý mal byť k 1. 1. 2001 právne a aj fyzicky voľný. V prípade nájmu je však prípadná nespôsobilosť (nielen faktická ale i právna) predmetu nájmu na dohodnuté užívanie výslovne riešená v § 664 Občianskeho zákonníka, ako porušenie povinnosti prenajímateľa z nájomného vzťahu. Nemá preto za následok dodatočnú nemožnosť plnenia a teda ani zánik záväzku, ale vznik zodpovednosti za porušenie zmluvných povinností (vid' napr. § 673, 674, 679 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka) a nie je vylúčený ani vznik nároku na náhradu škody, ktorých podmienky je potrebné v konaní skúmať.*“.

Po vrátení veci napokon okresný súd v danej veci rozhodol opäť rozsudkom sp. zn. 18 C 65/2011 z 11. októbra 2012, ktorým žalobe žalobcu vyhovel a sťažovateľku zaviazal zaplatiť žalobcovi 3 788,29 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 13 % počnúc od 1. februára 2003 do zaplatenia, pričom uviedol, že „... *v danom prípade odporca porušil svoju právnu povinnosť tým, že riadne neodovzdal celý predmet nájmu podľa zmluvy o nájme, tak ako to požaduje ust. § 664 OZ, ku ktorej povinnosti sa zaviazal uzavretím nájomnej zmluvy s navrhovateľom. ... Príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou súd videl v tom, že prenajímateľ neodovzdal celý predmet nájmu nájomcovi ako sa k tomu zaviazal v nájomnej zmluve, tento nemohol s nimi ďalej podnikať (dať ich do podnájmu), čím nemohol dosahovať ich prenájmom zisk a vznikla mu škoda na ušlom zisku. ... Odporca v konaní nepreukázal okolnosti, ktoré by ho zbavili zodpovednosti*

za škodu. Pokiaľ tvrdil, že trhovisko bolo odovzdané am blok a nie jednotlivo po stánkoch, takáto obrana neobstojí s poukazom na § 664 OZ, keď prenajímateľ je povinný riadne odovzdať celý predmet nájmu aj s príslušenstvom a tento bol riadne konkretizovaný v nájomnej zmluve. Tiež neobstojí tvrdenie odporcu, že poznámka na odovzdávacom protokole z 27. 1. 2001, že sa odovzdáva 1 kovodreverený kiosk, nakoľko ďalšie 2 boli inej konštrukcie, pretože už zo samotnej nájomnej zmluvy vyplýva, že sa má jednať o 3 kovodrevené kiosky a pri dopísanej poznámke v odovzdávacom protokole sa neuvádza, že ďalšie 2 sú inej konštrukcie a v prepísanom zázname o odovzdaní (č. l. 6) sa udáva, že bol odovzdaní 1 kovodrevený kiosk, avšak neuvádza sa tam, že by mali byť odovzdané ďalšie 2 inej konštrukcie.“. Na základe odvolania sťažovateľky bol posledný rozsudok okresného súdu z 11. októbra 2012 potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 7 Co 435/2012 z 20. marca 2013.

V sťažnosti podanej ústavnému súdu sťažovateľka namieta porušenie svojich práv z dvoch dôvodov, a to, že podľa jej názoru sa krajský súd vo svojom rozsudku sp. zn. 7 Co 435/2012 z 20. marca 2013 náležite nevysporiadal s tým, že okresný súd v danom prípade zaviazal sťažovateľku na zaplatenie nezákonného úroku z omeškania, a tiež, že krajský súd sa vo svojom rozsudku sp. zn. 7 Co 435/2012 z 20. marca 2013 mal bez akéhokoľvek doplnenia dokazovania svojvoľne odchyliť od svojho vlastného právneho názoru, ktorý v danej veci už zaujal vo svojom skoršom rozhodnutí sp. zn. 7 Co 266/08 z 25. marca 2009. Podľa sťažovateľky totiž aj napriek tomu, že krajský súd vo svojom skoršom rozhodnutí konštatoval, že sťažovateľka nie je zodpovedná za škodu uplatňovanú voči nej žalobcom z dôvodu počiatočnej nemožnosti plnenia nájomnej zmluvy, napokon predsa len v napádanom rozsudku krajský súd prisvedčil tomu, že nemožnosť plnenia z nájomnej zmluvy zaviniła sťažovateľka, ktorá síce žalobcovi prenajala voľný predmet nájmu, avšak ten v skutočnosti v zmysle predmetnej nájomnej zmluvy neprenehala, resp. neodovzdala žalobcovi na dohodnuté užívanie.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Z uvedeného vyplýva, že ako prvostupňový tak aj odvolací súd porušili zásadu spravodlivého procesu a sťažovateľ i napriek svojim tvrdeniam a predloženým dôkazom bol

v konaní neúspešný. Sťažovateľ preukázal v konaní, že jeden kovodrevený stánok v čase odovzdania trhoviska nemohol byť odovzdaný pretože predchádzajúci nájomca mal tento zamknutý a sťažovateľ sa zákonným spôsobom voči pôvodnému nájomcovi domáhal ochrany vlastníckeho práva, konanie, ktoré sa viedlo pod sp, zn. 9 C 168/2001, pričom k späťvzatiu žaloby došlo dňa 30. 1. 2004 následkom toho, že predchádzajúci nájomca zomrel a s jeho manželkou došlo k dohode a konanie bolo uznesením zo dňa 31. 3. 2004 zastavené.

Prvostupňový súd ani odvolací súd nevyhodnotili záznam z odovzdania a prevzatia nájmu zo dňa 27. 1. 2007, kde pod bodom 3 písm. j/ sa uvádzajú 3 kovodrevené kiosky a pod textom sú dopísané rukou poznámky, okrem iného aj zmena bodu 3, nie tri kovodrevené kiosky, ale len jeden drevený kiosk. ...

Tým, že došlo k úprave záznamu o prevzatí a odovzdaní predmetu nájmu nemôžu byť predmetom nájmu ďalšie dva stánky /kiosky/, keď už v čase odovzdania sám žalobca mal vedomosť, že predchádzajúci nájomca /jeho vlastný brat/ neodovzdal riadne trhovisko -predmet nájmu a že kiosky, ktoré nie sú otvorené, neboli odovzdané, nemôžu byť v tom čase ani predmetom nájmovej zmluvy. Pokiaľ odvolací súd vyhodnotil tento skutkový stav ako počiatočnú nemožnosť predmetu plnenia v rozsudku krajského súdu sp. zn. 7 Co 266/2008 zo dňa 25. 3. 2009 ako aj vo svojom uznesení sp. zn. 7 Co 233/2010 zo dňa 10. 11. 2010 zaujal správny právny záver. Okresný súd svojim rozsudkom pod sp. zn. 18 C 65/2011-179 zo dňa 8. 9. 2011 z dôvodu počiatočnej nemožnosti plnenia návrh zamietol. ...

... krajský súd úplne, diametrálne zmenil svoj právny názor o počiatočnej nemožnosti plnenia, ktorý zastával do rozhodnutia dňa 28. 6. 2012. ...

Krajský súd v Žiline svojim posledným rozhodnutím 7 Co 435/2012-270 zo dňa 20. 3. 2013 rozsudok prvostupňového súdu potvrdil. Z dôvodov rozhodnutia vyplývalo, že sťažovateľ zodpovedá žalobcovi za neodovzдание predmetu nájmu, čím porušil povinnosti prenajímateľa z nájomného vzťahu čo nemá za následok dodatočnú nemožnosť plnenia, ale nárok na náhradu škody, podľa ust. § 442 ods. 1 O. s. p. Z dôvodov citovaného rozhodnutia nevyplýva preskúmanie výroku prvostupňového rozsudku zo dňa 11. 10. 2012, čo do priznaného úroku z omeškania.

K skutkovému a právnemu posúdeniu veci si dovoľujem poukázať, že žalobca si bol vedomý skutočnosti, že prevzal iba jeden stánok kovodrevený, tak ako to bolo podpísané -/opravené/ v zázname o odovzdaní a prevzatí predmetu nájmu a podpísané tak vysokým

cirkevným hodnostárom ako bol Mons J. N. - pápežský prelát. S uvedenou úpravou súhlasil a za dobu nájomného vzťahu, sťažovateľa žiadnym spôsobom nevyzval na vydanie a sprístupnenie podľa jeho tvrdenia nevydaných kovodrevených stánkov. Svojho nároku sa začal domáhať až v roku 2003 a to listom zo dňa 20. 1. 2003, keď vedel, že hlavný svedok voči ktorému počas celého nájomného vzťahu mohol prechovávať úctu Mons J. N. po krátkej a ťažkej chorobe zomrel.

Odvolací súd a ani prvostupňový sa žiadnym spôsobom v priebehu konania nevyporiadal s tvrdeniami sťažovateľa, s návrhmi na dokazovanie, čím odňal sťažovateľovi právo na spravodlivý proces, na presvedčivé súdne rozhodnutie ako jedno z procesných práv a ktoré účastníkovi garantuje čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné právo sťažovateľa na spravodlivé, zákonné a objektívne súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Krajského súdu Žilina zo dna 28. 6. 2012 sp. zn. 7 Co 412/2011-212, Rozsudkom Okresného súdu v Žiline zo dňa 11. 10. 2012 sp. zn. 18 C 65/2011, a rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 20. 3. 2013, sp. zn. 7 Co 435/2012-270, ktorý nadobudol právoplatnosť 3. 5. 2013 porušené bolo.

2/ Rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 20. 3. 2013 sp. zn. 7 Co 435/2012-270 a rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 18 C 65/2011 zo dňa 11. 10. 2012 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

3/ Krajský súd Žilina a Okresný súd Žilina sú povinní do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky spoločne a nerozdielne zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 12.000,00 /Dvanásťtisíc/ EUR na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

4/ Krajský súd Žilina a Okresný súd Žilina sú povinní uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 275,94 Eur... do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu: JUDr. L. P., advokát, AK Žilina...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie, či uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Co 412/2011 z 28. júna 2012, rozsudkom okresného súdu sp. zn. 18 C 65/2011 z 11. októbra 2012 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 7 Co 435/2012 z 20. marca 2013 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Co 412/2011 z 28. júna 2012

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané uznesenie krajského súdu sp. zn. 7 Co 412/2011 z 28. júna 2012, v ktorom sa mal krajský súd podľa sťažovateľky prvýkrát

odchýliť od svojho skoršieho právneho názoru vysloveného v danej veci, ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Podľa zistenia ústavného súdu z príloh sťažnosti predložených sťažovateľkou vyplýva, že uznesenie krajského súdu sp. zn. 7 Co 412/2011 z 28. júna 2012 bolo právnomu zástupcovi sťažovateľky doručené 7. augusta 2012, keď sa sťažovateľka mohla o ňom najskôr dozvedieť, pričom od 7. augusta 2012, resp. aj od prípadne neskoršieho dátumu (v prípade, ak toto uznesenie bolo žalobcovi doručené neskôr, pričom už 11. októbra 2012 okresný súd vo veci opäť rozhodoval, pozn.), keď toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť, do 28. júna 2013, keď sťažnosť sťažovateľky adresovaná ústavnému súdu bola podaná na poštovú prepravu (ústavnému súdu doručená 1. júla 2013), nepochybne uplynula dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 18 C 65/2011 z 11. októbra 2012

V súvislosti s napádaným rozhodnutím okresného súdu ústavný súd v prvom rade poukazuje na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľkou označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jej sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Podľa ústavného súdu sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania napádaného rozsudku okresného súdu sp. zn. 18 C 65/2011 z 11. októbra 2012, a to podaním riadneho opravného prostriedku (odvolania), ktoré napokon, tak ako to vyplýva zo samotnej sťažnosti, sťažovateľka aj účinne využila. Na základe sťažovateľkou podaného odvolania sa krajský súd ako súd odvolací v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 435/2012 musel v podstate vysporiadať s identickými námietkami proti rozhodnutiu okresného súdu, aké sťažovateľka proti tomuto rozhodnutiu uvádza aj v konaní pred ústavným súdom, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

3. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 7 Co 435/2012 z 20. marca 2013

V súvislosti so sťažovateľkou namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu,

ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

Krajský súd svoj rozsudok odôvodnil takto:

„Okresný súd vo veci riadne zistil skutkový stav, na základe ktorého dospel k správne právnemu záveru, o dôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa na náhradu škody - ušlého zisku. Krajský súd odvolanie odporcu nepovažoval za dôvodné.

Námietka odporcu v odvolaní, že okresný súd nezistil riadne skutkový stav, keďže tretí kiosk typu E. neexistoval (resp. jeho existenciu navrhovateľ v konaní nepreukázal) nezodpovedá skutkovým zisteniam. Je zrejmé, že pokiaľ odporca ako prenajímateľ a navrhovateľ ako nájomca uzatvorili dňa 31. 12. 2000 nájomnú zmluvu, podľa článku I (Predmet zmluvy a účel nájmu) písmeno f/ odporca ako prenajímateľ prenechal navrhovateľovi ako nájomcovi na dočasné užívanie 3 kusy kovodrevených kioskov typu E., umiestnených na prenajatej ploche. Skutočnosť, že odporca bol vlastníkom 3 kusov kioskov typu E. vyplýva aj z ďalších skutočností, zistených na základe vykonaného dokazovania okresným súdom. Aj na základe predchádzajúceho nájomného vzťahu uzavretého medzi odporcom ako prenajímateľom a nájomcami L. R. a jeho manželkou A. R. vyplýva, že v zmluve pod písmenom b/ sa uvádzajú 3 kusy kovodrevených kioskov typu E. umiestnených na prenajatej ploche. Taktiež z výsledkov dokazovania je zrejmé, že L. R. spolu s manželkou po ukončení nájomného vzťahu, ku dňu 01. 01. 2001, ale ani ku dňu odovzdaniu predmetu nájmu navrhovateľovi dňa 27. 01. 2001, neodovzdali celý predmet nájmu. V danom prípade

bol odovzdaný iba jeden kovodrevený kiosk, tak ako vyplýva z odovzdania a prevzatia predmetu nájmu v časti „zmena bodu j/: nie 3 kovodrevené kiosky, ale jeden kovodrevený kiosk. Uvedenému skutkovému zisteniu zodpovedá aj následne podaný návrh zo strany odporcu proti predchádzajúcemu nájomcovi L. R. a A. R. o vydanie 3 kusov kovodrevených kioskov typu E., ktorý bol neskôr zmenený upravený žalobným petitom na vydanie 1 kusu kovodreveného kiosku. K odovzdaniu tohto dreveného kiosku nedošlo z dôvodu, že návrh bol vzatý späť až dňa 03. 03. 2004 s odôvodnením, že odporca v rade 1/ L. R. zomrel dňa... a s odporkyňou v rade 2/ A. R. došlo k mimosúdnej dohode, na základe čoho bolo konanie v tejto veci zastavené. Ako správne okresný súd konštatoval, že počas nájomného vzťahu bol jeden kus kovodreveného kiosku E. odovzdaný navrhovateľovi dňa 27. 01. 2001 a ďalší (po násilnom otvorení) bol odovzdaný v mesiacoch apríl - máj 2001, keď uvedenú skutočnosť potvrdil svedok M. V. Okresný súd správne posúdil aj premlčanie práva navrhovateľa na náhradu škody, po vznesenej námietke premlčania zo strany odporcu. Zo spisového materiálu je zrejmé, že navrhovateľ sa domáhal nároku na náhrady škody v celkovej výške 4 574,12 eur návrhom doručeným okresnému súdu dňa 08. 04. 2003. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 8 C/35/2003-99 zo dňa 11. 09. 2008 návrh na náhradu škody v časti zamietol, pokiaľ sa navrhovateľ domáhal zaplatenia náhrady škody za mesiac február, marec a sedem dní mesiaca apríl 2001 za 2 stánky, z dôvodu vznesenej námietky premlčania. Proti zamietajúcemu výroku rozsudku okresného súdu navrhovateľ odvolanie nepodal a v tejto časti rozsudok okresného súdu zostal právoplatný. Pokiaľ sa však navrhovateľ domáhal náhrady škody za obdobie od 08. 04. 2003 do budúcnosti pričom návrh na začatie konania bol na okresnom súde podaný dňa 08. 04. 2003, v zostávajúcej časti uplatnenej pohľadávky navrhovateľa, nárok na zaplatenie náhrady škody vo výške 3 788,29 eur premlčaný nebol.

Krajský súd už v predchádzajúcom rozhodnutí konštatoval, že predmet nájmu – 3 kusy kovodrevených kioskov typu E., uvedený v článku 1 bod 1 písmeno f/ nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi odporcom ako prenajímateľom a navrhovateľom ako nájomcom zo dňa 31. 12. 2000, bol právne voľným ku dňu 01. 01. 2001, keďže nájomná zmluva uzatvorená medzi odporcom ako prenajímateľom L. R. a jeho manželkou (predchádzajúcimi nájomcami) bola uzavretá na dobu určitú od 01. 01. 2000 do 31. 12. 2000, na základe ktorej bolo povinnosťou predchádzajúceho nájomcu predmet nájmu prenajímateľovi riadne

odovzdať. Na základe daných zmluvných podmienok mohol prenajímateľ (odporca) platne s ďalším nájomcom (navrhovateľom) dňa 31. 12. 2000 uzatvoriť nájomnú zmluvu na rovnaký predmet nájmu, ktorý mal byť k 01. 01. 2001 právne aj fyzicky voľný. V prípade nájmu je však prípadná nespôsobilosť (nielen faktická, ale i právna) predmetu nájmu na dohodnuté užívanie výslovne riešená v § 664 Občianskeho zákonníka, ako porušenie povinnosti prenajímateľa z nájomného vzťahu. Nemá preto za následok dodatočnú nemožnosť plnenia, a teda ani zánik záväzku, ale vznik zodpovednosti za porušenie zmluvných podmienok (napr. podľa § 673, 674, 679 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka) a nie je vylúčený ani vznik nároku na náhradu škody. V takom prípade z dôvodu neodovzdania predmetu nájmu predchádzajúcim nájomcom odporcovi ako prenajímateľovi môžu vzniknúť ďalšie zodpovednostné nároky, z tohto uzavretého právneho vzťahu.

Navrhovateľ návrhom na začatie konania uplatnil nárok na náhradu škody (ušlého zisku) tvrdiac, že odporca porušil svoju právnu povinnosť (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 664 Občianskeho zákonníka) tým, že podľa článku I bod 1 písmeno f/ nájomnej zmluvy zo dňa 31. 12. 2000 mu neodovzdal 1 ks kovodreveného kiosku E. do 01. 05. 2001 a ďalší počas celej doby nájmu, na základe čoho nemohol uzavrieť podnájomnú zmluvu s trhovníkmi, a tak dosiahnuť zisk.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa uhrádza skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Predpokladom vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu (§ 420 Občianskeho zákonníka je po a) protiprávny úkon, po b) existencia škody a po c) príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody. Porušenie právnej povinnosti má na mysli objektívne vzniknutý rozpor medzi tým, ako určitý subjekt skutočne konal (prípadne opomenul konať) a tým, ako konať mal, aby splnil povinnosť uloženú právnym predpisom či inou právnou skutočnosťou. Príčinná súvislosť medzi škodnou udalosťou a vznikom škody je daná, ak by bez konkrétnej škodnej udalosti ku škode nebolo došlo. Škodou je ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Ušlý zisk predstavuje zmarený majetkový prospech (prekazené zväčšenie alebo budúce rozmnoženie majetku poškodeného), ktoré by bolo možné očakávať s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, no nenastal v dôsledku škodnej udalosti.

V danom prípade nedošlo k rozmnoženiu majetku poškodeného navrhovateľa - zisku z podnájomného vzťahu na základe konania odporcu, ktorý aj napriek uzavretému zmluvnému vzťahu neodovzdal riadne a včas predmet nájmu - 2 kusy kovodrevených kioskov značky E. Pre posúdenie všeobecnej zodpovednosti za škodu (jeho predpokladov) je nepodstatným, že k porušeniu zmluvných podmienok - neodovzdaniu predmetu nájmu v danom prípade došlo konaním tretej osoby (predchádzajúcim nájomcom L. R. a jeho manželkou A. R.). Je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že navrhovateľ ako nájomca na základe uzavretej zmluvy o nájme bol povinný platiť nájom v dohodnutej výške podľa článku III, (Cena predmetu zmluvy a režim jej zaplataenia) nájomnej zmluvy 30. 12. 2000. Pre právne posúdenie je nepodstatným, že eventuálne by navrhovateľovi vznikli so zodpovednosťou odporcu aj iné nároky, napr. nárok na primeranú zľavu z nájomného (§ 674 Občianskeho zákonníka), na odstúpenie od zmluvy (§ 679 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a prípadne ďalšie nároky. V danom prípade, zhodne s názorom okresného súdu zhodne krajský súd vyvodil, že navrhovateľovi dôvodne vznikol nárok na zaplataenie náhrady škody (ušlého zisku), keďže pri predpokladanom behu udalosti -riadneho a včasného odovzdania predmetu nájmu, mohol navrhovateľ odovzdať predmet nájmu do podnájmu tretím osobám, k čomu aj pri odovzdaní 1 kusu kiosku E. skutočne došlo. Výšku nároku na náhrady škody (ušlého zisku) navrhovateľ preukazoval podnájomnou zmluvou č. 28/2001 uzavretou s M. Š. ako podnájomníčkou, ako aj s faktúrou č. 168/2002 zo dňa 05. 12. 2002, ktorou bola vyfakturovaná cena podnájmu za mesiac december 2002 vo výške 5 300 Sk, vrátane DPH. Z hľadiska dôkaznej iniciatívy účastníkov konania podľa § 120 ods. 1 O. s. p., ak odporca spochybňoval uzavretý podnájomný vzťah, ako aj výšku dojednaného podnájmu medzi navrhovateľom a M. Š., mohol (v zásade i mal povinnosť, ak chcel byť v spore úspešný) navrhnúť také dôkazy (napr. výsluch podnájomníčky, vyžiadanim si ďalších podnájomných zmlúv s ďalšími podnájomníkmi za žalované obdobie alebo za predchádzajúce obdobie, prípadne iné dôkazy), ktoré by vyvrátili tvrdenia navrhovateľa a predložený listinný dôkaz o uzavretí podnájomného vzťahu, o výške podnájomného a na ďalšie skutočnosti, ktoré by odôvodňovali neopodstatnenosť nároku navrhovateľa na ušlý zisk, z dôvodov uvádzaných v odvolaní navrhovateľa proti rozsudku okresného súdu (napr. tým, že by súd vyžiadal doklady o príjmoch z daňového úradu, a pod.).

Z vyššie uvedených dôvodov, keďže okresný súd riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 132 O. s. p. a správne návrhu navrhovateľa na náhrady škody (ušlého zisku) vyhovel, krajský súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.“

V súvislosti s prvou námietkou sťažovateľky, podľa ktorej sa krajský súd v napadanom rozsudku vôbec nevysporiadal s okresným súdom jej nezákonne vyrubným úrokom z omeškania, ústavný súd, poukazujúc na § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého je odvolací súd viazaný dôvodmi odvolania okrem prípadov uvedených v odseku 2 označeného ustanovenia, konštatuje, že podľa jeho zistenia sťažovateľka vo svojom odvolaní z 25. októbra 2012 (okresnému súdu podané osobne v ten istý deň, pozn.) podanom proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 18 C 65/2011 z 11. októbra 2012 (ktoré bolo prílohou sťažnosti, pozn.) neuplatnila námietku týkajúcu sa nezákonnosti jej vyrubného úroku z omeškania ako odvolaciu námietku (nosnou odvolacou námietkou bolo otázka posúdenia premlčania žalobcom uplatneného nároku, pričom problematiku posúdenia tejto otázky krajským súdom sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom nenamietala, pozn.). Z uvedeného dôvodu sa krajský súd v rozsahu svojej prieskumnej právomoci odvolacieho súdu v rámci konania o tomto odvolaní sťažovateľky touto námietkou ani nezaoberal.

Vzhľadom na uvedené sa táto námietka sťažovateľky (týkajúca sa zákonnosti úroku z omeškania, pozn.) proti rozsudku krajského súdu javí ako nedôvodná, nemajúca základ v rozsahu ňou iniciovaného odvolacieho konania, a preto rozhodnutie z tohto odvolacieho konania nemôže byť z tohto hľadiska ani predmetom prieskumu ústavného súdu, v konaní pred ktorým sťažovateľka túto námietku uplatnila prvýkrát bez tohto, aby ju predtým uplatnila aj v konaní pred všeobecným súdom. Z uvedeného dôvodu v súvislosti s touto námietkou sťažovateľky bolo potrebné jej sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa druhej námietky sťažovateľky proti označenému rozsudku krajského súdu sa krajský súd v tomto napádanom rozsudku mal svojvoľne bez doplnenia dokazovania

odchýliť od svojho vlastného právneho názoru, ktorý v konaní o žalobe žalobcu vyslovil už vo svojom skoršom rozhodnutí, pričom tento „nový“ právny názor vyslovený krajským súdom v napadanom rozsudku považuje sťažovateľka za neústavný. V súvislosti s uvedeným ústavný súd uvádza, že z rozhodnutí krajského súdu vydaných v skúmanom konaní nevyplýva, že by krajský súd v priebehu tohto konania menil svoj právny názor na posudzovanú vec. V danom prípade krajský súd rozhodoval ako súd odvolací celkovo trikrát (uznesenie sp. zn. 7 Co 233/2010 z 10. novembra 2010 – t. j. konanie o odvolaní sťažovateľky proti prvému rozsudku okresného súdu z 11. septembra 2008, uznesenie sp. zn. 7 Co 412/2011 z 28. júna 2012 – t. j. konanie o odvolaní žalobcu proti druhému rozsudku okresného súdu z 8. septembra 2011, a napádaný rozsudok sp. zn. 7 Co 435/2012 z 20. marca 2013 – t. j. konanie o odvolaní sťažovateľky proti tretiemu rozsudku okresného súdu z 11. októbra 2012), neberúc do úvahy jeho rozhodnutie sp. zn. 7 Co 266/08 z 25. marca 2009, ktoré bolo zrušené najvyšším súdom a vrátené krajskému súdu na nové rozhodnutie.

Krajský súd pritom už vo svojom prvom z troch označených rozhodnutí v danej veci, a to v uznesení sp. zn. 7 Co 233/2010 z 10. novembra 2010, konštatoval, že „... bude povinnosťou okresného súdu sa zaoberať, či vzhľadom na skutkové okolnosti, za ktorých nedošlo zo strany prenajímateľa (odporcu) k odovzdaniu časti predmetu nájmu (2 ks kovodrevených kioskov typu E.), neznamená tzv. počiatočnú nemožnosť právneho úkonu podľa § 37 ods. 2 v spojení s ustanovením § 41 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k zisteným skutkovým okolnostiam je potrebné ďalej vyhodnotiť, či možno pričítať zavinenie odporcu na tom, či sa právnym, úkonom... zaviazal plniť nemožný predmet, ktorá skutočnosť môže mať (podľa navrhovateľa) za následok vznik záväzku na náhradu škody; alebo sa jedná o takú skutočnosť, ktorá takýto nárok nezakladá.“. Inými slovami, z citovaného vyplýva, že krajský súd už v prvom svojom rozhodnutí vydanom v danej veci inštruoval okresný súd, že jeho povinnosťou bolo skúmať nielen to, či v danom prípade nešlo o čiastočnú neplatnosť právneho úkonu (nájomnej zmluvy) z dôvodu počiatočnej nemožnosti plnenia predmetu tohto právneho úkonu, ale že jeho úlohou bolo skúmať aj to, či vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu bude alebo nebude možné pripočítať na ťarchu

sťažovateľky zavinenie za to, že sa týmto právnym úkonom zaviazala k takémuto od počiatku nemožnému plneniu.

Tak, ako to vyplýva aj z ďalších dvoch rozhodnutí krajského súdu, krajský súd na tomto svojom právnom názore zotrval, keď napríklad aj v druhom uznesení sp. zn. 7 Co 412/2011 z 28. júna 2012 uviedol: „*V prípade nájmu je však prípadná nespôsobilosť (nielen faktická ale i právna) predmetu nájmu na dohodnuté užívanie výslovne riešená v § 664 Občianskeho zákonníka, ako porušenie povinnosti prenajímateľa z nájomného vzťahu. Nemá preto za následok dodatočnú nemožnosť plnenia a teda ani zánik záväzku, ale vznik zodpovednosti za porušenie zmluvných povinností (vid' napr. § 673, 674, 679 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka) a nie je vylúčený ani vznik nároku na náhradu škody, ktorých podmienky je potrebné v konaní skúmať.*“ Napokon uvedený právny názor krajský súd proklamoval aj v napádanom rozsudku (citácia už uvedená, pozn.), ktorý však sťažovateľka považuje za neústavný a svojvoľný.

Podľa sťažovateľky mal v danom prípade krajský súd a pre ním aj okresný súd kvalifikovať dotknutú nájomnú zmluvu ako čiastočne neplatnú, a to v časti, v ktorej sa sťažovateľka zaviazala žalobcovi prenajať 2 kiosky. Táto čiastočná neplatnosť mala byť dôsledkom počiatočnej nemožnosti plnenia tejto zmluvy v uvedenej časti z dôvodu, že sťažovateľka nemala k dispozícii uvedené 2 kiosky, pretože predchádzajúci nájomca jej ich neodovzdal, o čom mal mať žalobca vedomosť, a preto tieto kiosky sťažovateľka ani nemohla žalobcovi objektívne odovzdať v zmysle ich dojednaní v dotknutej nájomnej zmluve.

Na tomto mieste ústavný súd podotýka, že o počiatočnú nemožnosť plnenia z právneho úkonu ide v prípade, keď sa niekto zaviazá na od počiatku nemožné plnenie (napr. prenájom neexistujúcej veci, ktorú nemožno nájomcovi zabezpečiť ani do doby, od ktorej sa počíta nájom, pozn.), a tento záväzok má potom za následok neplatnosť právneho úkonu pre počiatočnú nemožnosť plnenia z neho plynúceho záväzku, takže predmetný záväzok vôbec nevzniká. Od tejto situácie je odlišná situácia, keď sa plnenie záväzku stalo objektívne nemožným až dodatočne po vzniku platnej zmluvy (právneho úkonu), t. j. ide

o tzv. následnú nemožnosť plnenia z platného právneho úkonu (napr. zničenie prenajímanej veci po uzavretí zmluvy, pozn.), ktorá môže mať za následok aj vznik zodpovednostných nárokov. Inými slovami, ak sa účastník zaviazal na záväzok, ktorý nie je schopný následne splniť, nie je to automaticky dôvodom neplatnosti zmluvy, ale naopak, dôvodom na uplatnenie zodpovednosti za neplnenie tejto platnej zmluvy.

V danom prípade sťažovateľka ako prenajímateľka uzatvorila 31. decembra 2000 so žalobcom ako nájomcom nájomnú zmluvu na obdobie od 1. januára 2001 do 31. decembra 2002, predmetom ktorej bol aj prenájom v tom čase existujúcich dvoch sporných kioskov, ktoré sa mali stať právne a fakticky voľnými počnúc 1. januárom 2001, t. j. dňom začiatku účinnosti nájmu. Súčasne je zrejmé, že označenú nájomnú zmluvu uzavrela sťažovateľka so žalobcom v deň (31. december 2000), keď končila účinnosť skoršej nájomnej zmluvy na označený predmet nájmu, ktorú mala sťažovateľka uzavretú s iným nájomcom na určité obdobie od 1. januára 2000 do 31. decembra 2000, na základe čoho mal tento skorší nájomca povinnosť po skončení svojho nájmu predmet nájmu k 1. januáru 2001 odovzdať sťažovateľke. Z uvedeného je teda zrejmé, že v danom prípade nemohla nastať ani len čiastočná (rozumej v časti vzťahujúcej sa na prenájom sporných kioskov, pozn.) neplatnosť spornej nájomnej zmluvy z dôvodu jej údajnej počiatočnej nemožnosti plnenia, tak ako to tvrdí sťažovateľka, pretože v čase jej uzavretia táto nájomná zmluva pojednávala o prenájme existujúcich vecí (kiosky), ktoré mali byť ku dňu účinnosti nájmu, t. j. k 1. januáru 2001, právne aj fakticky voľné, keďže ich skorší nájomca mal po skončení svojho nájmu k tomuto dňu odovzdať späť sťažovateľke. Skutočnosť, že pôvodný nájomca (odlišný od žalobcu, pozn.) svojmu záväzku nedostál a po skončení svojho nájmu, ktorý končil k 31. decembru 2000, predmet nájmu ako celok neodovzdal k 1. januáru 2001 sťažovateľke, nemohla mať vplyv na platnosť nájomnej zmluvy uzavretej medzi sťažovateľkou a žalobcom. Medzi konaním skoršieho nájomcu, ktorý nevrátil predmet nájmu po jeho skončení, na jednej strane a nájomnou zmluvou uzavretou medzi sťažovateľkou a žalobcom na strane druhej totiž absentuje kauzálny nexus, t. j. následné konanie skoršieho nájomcu ako budúca udalosť nemohla byť príčinou neplatnosti, t. j. vadnosti dotknutej nájomnej zmluvy už v čase minulom, t. j. v čase, keď malo dôjsť k jej uzavretiu. Inými slovami, nesplnenie si svojho záväzku skorším nájomcom voči

sťažovateľke nemohlo postihnúť žalobcu ako nového nájomcu tej istej veci, ale mohlo iba založiť nároky sťažovateľky voči tomuto skoršiemu nájomcovi z ich vzájomného zmluvného vzťahu, tak ako to konštatoval aj krajský súd, keď uviedol: „*V takom prípade z dôvodu neodovzdania predmetu nájmu predchádzajúcim nájomcom odporcovi ako prenajímateľovi môžu vzniknúť ďalšie zodpovednostné nároky, z tohto uzavretého právneho vzťahu.*“ Právny vzťah medzi žalobcom a sťažovateľkou sa spravoval právnym režimom nimi uzavretej nájomnej zmluvy, ktorá po celú dobu jej účinnosti nebola zmluvnými stranami zmenená (napr. čo do zmeny rozsahu predmetu nájmu a na to nadväzujúcu úpravu výšky nájomného a pod.) a ani žiadna zmluvná strana od nej neodstúpila ani len čiastočne.

Vzhľadom na uvedené sa tak závery krajského súdu o tom, že v danom prípade nemohlo ísť o neplatnosť spornej nájomnej zmluvy uzavretej medzi sťažovateľkou a žalobcom z dôvodu počiatočnej nemožnosti jej plnenia, javia ako dôvodné a ústavne udržateľné.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

O arbitrárnosti a svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu právny výklad krajského súdu tieto znaky nevykazuje, a preto ústavný súd dospel k záveru, že k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nedošlo, a z tohto dôvodu ústavný

súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napádaných rozhodnutí všeobecných súdov, ako aj rozhodnutie o priznaní finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti, ktorými sa sťažovateľka domáhala ich priznania, už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2013